

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**METROBÜS SÜRÜCÜSÜ (BÖLÜNMÜŞ YOLDA LASTİK
TEKERLEKLİ TOPLU TAŞIMA ARAÇ SÜRÜCÜSÜ)
(SEVİYE 3)**

REFERANS KODU / ...

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ ...

Meslek:	METROBÜS SÜRÜCÜSÜ (ŞOFÖRÜ)
Seviye:	3^I
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ARA DİNLENMELİ ÇALIŞMA: Belirli bir süre çalıştıktan sonra belirlenen süre kadar dinlenip sonra tekrar çalışmayı,

AVANS: Varış yerine sefer saatinden daha önce gelmeyi, kalan zamanı,

BİLET SİSTEMİ: Akbil, seyahat kartları, vs. tamamını,

DEPAR: Şoförün kendisi için belirlenen güzergahın dışında başka bir güzergahta bir sefer yapmasını,

DURAK: Otobüslerin yolcu indirme-bindirme yaptığı yeri,

GPRS: Elektronik veri aktarım sistemini,

GPS: Elektronik takip sistemini,

HAT BAŞI: Sefer başlanan ilk durağı,

HAT SONU: Seferin tamamlandığı durağı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞ TEVZİİ: İş emrinin şoförlere dağıtıldığı yeri,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

LCD: Görüntülü ve sesli yolcu bilgilendirme sistemini,

MAHSUP: İzin gününde iznini daha sonra kullanmak şartı ile çalışmayı,

MAKAS: Geçici parkı – bekleme alanını,

MUKABİL: Mahsup çalışılan günün yerinde daha sonra izinli olunan günü,

ORER: A noktasından B noktasına varış için verilen ortalama erişme süresini (seyir için öngörülen süreyi),

OTO KAĞIDI: Görev kağıdını - seyir cetvelini,

OTO: Otobüsü,

PERON: Ana durağı, otobüslerin merkez durağını, hat başını-hat sonunu,

PLANTON: Hareket amirliğini,

REPO: Şoförün çalışmadığı, izinli olduğu günü,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RÖTAR: Varış yerine sefer saatinden geç gelmeyi, gecikme süresini,

SEFER ZAYİ: Arıza, kaza, trafik, personel yokluğu vb. nedenlerden dolayı gerçekleştirilemeyen seferleri,

ŞANZIMAN: Karşılıklı çalışan şoförleri, teslim eden - teslim alanı,

TABELA: Hat güzergahını belirleyen dijital veya analog sistemi,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TESELLÜM: Kayıt kabulü – kapı kontrolünü,

VALİDATÖR: Elektronik ücret toplama sistemini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı.....	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ.....	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	21
3.3. Bilgi ve Beceriler	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	22
4.ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	23

1. GİRİŞ

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) tarafından hazırlanmıştır.

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3), İSG, çevre koruma, kalite kural ve yöntemleri çerçevesinde; bölünmüş (tahsisli, tercihlili) yollarda uzun körüklü araçları kullanarak yolculara toplu taşıma hizmeti sunan, sürüş esnasında trafik kural, işaret ve işaretçilerine uyarak yolculara güvenli ve rahat ulaşım hizmeti veren kişidir.

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3), yöneticisi tarafından yapılan hat planlamasına uyar, hareket saatlerine riayet eder, çalışma sırasında hizmet verdiği yolcular, çalışma arkadaşları ve işverenler ile iletişim kurar.

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3), yaptığı işlemlerin doğruluğundan, zamanlamasından ve kalitesinden sorumludur. İşlemlerin yapılmasında iş talimatlarına uygun çalışır ve sorumluluk alanı dışında kalan arızaları ve hataları ilgili kişilere bildirir. Kendi iş emniyetini sağlamak ve birlikte çalışılan diğer kişilerin emniyetinin sağlanmasına katkı sağlamak da Metrobüs Sürücüsünün (Seviye 3) sorumlulukları arasında yer alır.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8331 (Otobüs ve tramvay sürücüləri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Afet Yönetmeliği

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği

Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayeneleri Yönetmeliği

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

237 Sayılı Taşıt Kanunu (R.G: 12.01.1961\100705)

2918 Sayılı Karayolu Trafik Kanunu

3645 Sayılı İETT Kuruluş Kanunu

4925 Sayılı Karayolları Taşıma Kanunu (R.G: 19.07.2003\25173)

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu

6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu

Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Gürültü Yönetmeliği

İlk Yardım Yönetmeliği

İş Kanununa İlişkin Çalışma Şartları Yönetmeliği

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü Alınması Yönetmeliği
Karayolu Taşıma Yönetmeliği (Resmi Gazete:11.06.2009/27255)
Mesleki Yeterlilik (SRC) Eğitimi Yönetmeliği
Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar
Hakkında Yönetmelik
Titreşim Yönetmeliği
Ulaşım ile ilgili UKOME-İTK-UTK-AYKOME kararları
Yangın Talimatı
Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3), standartların izin verdiği her türlü coğrafi iklim şartlarında çalışır. Haftalık çalışma süresi 40 saattir, bu süre aşılmamak ve gün ortasında bir saatten az olmamak kaydıyla ara dinlenme verilerek çalışma saatleri iş icabına göre işverence tanzim edilir. Vardiyalı sistemde çalıştığı için gerekli görüldüğünde tatil günlerinde çalışması gerekebilir. Trafikte kaza yapma olasılığından risk taşıyan ortamlarda çalışırlar. Çalışma koşulları içerisinde kaza, darp, terör saldırısı, yangın, deprem, sel-su baskını gibi iş kazalarına maruz kalabilir. 8 saate kadar uzun aralar vermeden araç kullanabilir. Ölümlü bir kaza geçirirse hatalı bulunduğu takdirde tutuklu yargılanabilir. Uzun süre ceza alanların iş hakkı feshedilebilir.

Çalışma alanında faaliyetlerini yürütürken önlenemeyen risklerden korunmak amacıyla işveren tarafından temin edilen uygun kişisel koruyucu donanımı kullanır. Mesleğin icrası esnasında, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Metrobüs Sürücüsü'nün (Seviye 3), E sınıfı ehliyete sahip olması, sağlık raporlarının ve psikoteknik test sonuçlarının olumlu olması gibi meslekle ilgili kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen şartları sağlaması gerekmektedir.

Metrobüs Sürücüsü'nün (Seviye 3) ayrıca, yolcu hizmetine sunulan otobüsü güvenli bir şekilde kullanması, yolcuların ve kendisinin hayatlarını koruması, soğukkanlı olması, akaryakıt, yağ türünden kimyasal maddelere karşı alerjisinin olmaması, kapalı alan, hız korkusunun olmaması gerekmektedir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygulamak	A.1	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki yasal ve işyerine ait kuralları uygulamak	A.1.1	Yapılan işe uygun iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımları kullanır
				A.1.2	İş sağlığı ve güvenliği koruma ve müdahale araçlarını uygun ve çalışır şekilde olduğunu kontrol eder, eksiklerin giderilmesi konusunda ilgili birimlere bildirir.
				A.1.3	İş sağlığı ve güvenliği konusunda iş yerinde ve mevzuatlarda oluşturulmuş yönetmelik, prosedür ve talimatlara uyar.
				A.1.4	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki normların anlaşılması için işyerinin düzenlediği eğitimlere veya işyeri dışındaki kurumların eğitimlerine katılır.
		A.2	Risk etmenlerini azaltmak	A.2.1	Yaptığı işle ilgili tehlike ve riskleri iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri kapsamında kendi seviyesinde değerlendirir ve raporlar.
				A.2.2	Risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara katılır.
		A.3	Tehlike durumunda acil durum (çevre kazaları ve iş kazaları kontrolsüz olarak gerçekleşen durum) prosedürlerini uygulamak	A.3.1	Acil durumlarda amirlerine ve yetkililere veya gereken durumlarda güvenlik ve sağlık ilgili kurumlara bildirir.
				A.3.2	Acil durumda oto akü çıkış ana şalterini kapatır.(Olay yerini oto ile terk edilmesi gereken durumlar hariç)
				A.3.3	Acil durumlarda otonun dış güvenliğini sağlamak için reflektör kullanır.
				A.3.4	Otoya ait acil durum prosedürlerini uygular.
		A.4	Acil çıkış prosedürlerini uygulamak	A.4.1	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerini uygular.
				A.4.2	Araçta bulunan yolcuların güvenli tahliyesini sağlar.
				A.4.3	Acil durumda el frenini çeker yolcu tahliyesini gerçekleştirir aracın emniyetini alır aracı terek eder ve ilgililere bildirim yapar, bölünmüş yolda diğer araçlara yönlendirme yapar.
				A.4.4	Acil çıkış veya kaçış ile ilgili deneyimleri ilgililerle ve iş arkadaşlarıyla paylaşmak üzere yapılan, mesai saatlerinde gerçekleştirilen periyodik çalışmalara ve tatbikatlara katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Çevre güvenlik önlemlerini almak	B.1	Çevre koruma standart ve yöntemlerini uygulamak	B.1.1	Yaptığı işle ilgili olarak çevresel boyut-etkileri bilir ve uygular.
				B.1.2	Araç, insan v.b. çevre güvenliği ile ilgili uygulamaları takip eder.
				B.1.3	Sürüş öncesi ve sonrası ile sürüş sırasında çevre etkilerini gözler ve zararlı sonuçların önlenmesi çalışmalarına katılır.
				B.1.4	Çevre koruma gereklerine ve uygulamalarına yönelik periyodik eğitimlere katılır.
		B.2	Çevresel risklerin azaltılmasına katkıda bulunmak	B.2.1	Tehlikeli ve zararlı atıkları verilen talimatlar doğrultusunda diğer malzemelerden ayırıştırır ve gerekli önlemleri alarak geçici depolamasını yapar
				B.2.2	Yanıcı, parlayıcı ve insan sağlığına zararlı araç ve gerecin otoyola alınmamasını sağlar.
		B.3	Kaynakların tüketiminde tasarruflu hareket etmek	B.3.1	Dökülme ve sızıntılara karşı gerekli önlemleri almak veya ilgili birimlere bildirmek.
				B.3.2	Otoda kullanılan kaynakları tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanır.
				B.3.3	Otonun gereksiz yakıt tüketimini önler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Kalite yönetim sistemi dokümanlarına uygun çalışmak	C.1	İşe ait kalite gerekliliklerini uygulamak	C.1.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				C.1.2	Donanım ya da sistemin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
		C.2	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri uygulamak	C.2.1	Yapılacak işlemin türüne göre kalite sağlama tekniklerini uygular.
				C.2.2	İşlemler sırasında kalite sağlama ile ilgili teknik prosedürleri uygulayarak, özel kalite şartlarının karşılanmasını sağlar.
				C.2.3	Çalışmayla ilgili kalite formlarını doldurur.
		C.3	Yapılan çalışmaların kalitesini denetim altında tutmak	C.3.1	Operasyon bazında çalışmaların kalitesini denetleme çalışmalarına katılır.
				C.3.2	Hizmet kalitesini artırıcı önerilerde bulunur
		C.4.	Proseslerde saptanan hata ve arızaları engelleme çalışmalarına katılmak	C.4.1	Hata ve arızaları oluşturan nedenlerin belirlenmesine ve ortadan kaldırılmasına katkıda bulunur.
				C.4.2	Yetkisi dahilinde olmayan veya gideremediği hata ve arızaları amirlerine bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	İş organizasyonu yapmak	D.1	Çalışma alanının özelliklerini belirlemek	D.1.1	Çalışmaların kesintisiz ve uygun şekilde sürdürülmesi için, iş alanını inceler.
				D.1.2	İş alanının olumsuz özelliklerinin iyileştirilmesine katkıda bulunur.
				D.1.3	Çalışmanın türü ve kullanılan iş yöntemine göre düzeni sağlar.
		D.2	Gerekli makine, donanım ve malzemeyi çalışmaya hazırlamak	D.2.1	Çalışma için gerekli makine ve donanımları çalışmaya hazır halde olduğunu kontrol eder.
				D.2.2	Çalışma süresince kullanılacak malzeme, araç ve gereçlerin İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında uygunluğunu denetleme çalışmalarına katkıda bulunur.
				D.2.3	Kullanılacak ekipmanları verilen talimatlara göre hazırlar.
		D.3	İş bitiminde donanım ve iş alanı temizliğini yapmak	D.3.1	Çalışma alanının düzgün ve temiz tutulmasını sağlar.
				D.3.2	Otonun daha sonra gerçekleştirilecek işlemlere uygun bırakır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	E.1	Kişisel hazırlık yapmak	E.1.1	İş yerinin belirlediği kurallara göre kişisel bakım ve temizliğini yapar.
				E.1.2	İş yerinin belirlediği kurallara uygun, temiz, ütülü ve bakımlı elbisesini giyer, elbisesi üzerinde bulunması gereken sembol ve işaretleri takar.
				E.1.3	Görev yerine 15 dakika önce gelir.
		E.2	Günlük iş emirlerini incelemek	E.2.1	İlan panosunu kontrol eder ve bilgi alır.
				E.2.2	Sigorta evraklarını kontrol eder.
				E.2.3	Oto kağıdını (görev kağıdı) alır ve oto numarasını öğrenir ve görev yapacağı otoyolu bulur.
		E.3	Aracın dışını kontrol etmek	E.3.1	Aracın dış temizliğini gözle kontrol eder.
				E.3.2	Araçta hasar olup olmadığına bakar.
				E.3.3	Cam, kaporta, silecek vb. birimlerin sağlamlığını gözle kontrol eder.
				E.3.4	Otonun lastiklerini gözle, gerekirse dokunarak kontrol eder.
				E.3.5	Varsa oto dışı reklamı gözle kontrol eder.
				E.3.5	Sinyal, park, stop lambalarını gözle kontrol eder.
				E.3.6	Dijital tabelayı gözle kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	E.4	Aracın içini kontrol etmek	E.4.1	Aracın iç temizliğine bakar.
				E.4.2	Araçtaki afişlerin güncelliğini gözle kontrol eder.
				E.4.3	Sürücü, yolcu koltuklarını ve tutacakları gözle ve elle kontrol eder.
				E.4.4	Yangın söndürme cihazı, yangın battaniyesi, ilk yardım çantası ve reflektörü gözle kontrol eder.
		E.5	Aracın mekanik ve elektronik göstergelerini kontrol etmek (devamı var)	E.5.1	GPRS, validatör, LCD ekran, tabelaları gözle kontrol eder
				E.5.2	Sileceklerin çalışıp çalışmadığını kontrol eder.
				E.5.3	Yağ basıncının belirlenen değerden düşük olmamasını ikaz lambasına bakarak kontrol eder.
				E.5.4	Hararetin, belirlenen değerin üstünde olmamasını ikaz lambasına bakarak kontrol eder.
				E.5.5	Km sayacı vb. anlık göstergelerin çalışıp çalışmadığına bakar.
				E.5.6	Devir saatinin belirlenen rölanti devrinin altında/üstünde çalışmamasını gözle kontrol eder.
				E.5.7	Yakıt miktarının yeterli olduğunu yakıt göstergesinden kontrol eder.
				E.5.8	Hava basıncının belirlenen değerden az olmamasını, hava basınç göstergesinden kontrol eder.
				E.5.9	Sinyal /flaşör çalışmasını, sinyal/flaşör göstergesinden gözle kontrol eder.
				E.5.10	İç aydınlatmaların çalışıp çalışmadığına bakar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Sürüş öncesi işlemlerini gerçekleştirmek	E.5	Aracın mekanik ve elektronik göstergelerini kontrol etmek	E.5.11	İlk çalıştırmada yağ lambasını gözle kontrol eder.
				E.5.12	İlk çalıştırmada akü şarj lambasını gözle kontrol eder.
				E.5.13	Yolcu inecek ikaz lambalarını(duracak) çalışıp çalışmadığına bakar.
				E.5.14	Yolcu iniş/biniş kapılarının açık olduğunu gösteren ikaz lambalarına bakarak kontrolünü yapar.
				E.5.15	Acil çıkış çekiçlerinin gözle kontrolünü yaparak hazır bulunması sağlar.
				E.5.16	Isıtma soğutma ve havalandırma sistemlerinin, göstergelerinin çalışmasını ilgili aksamaları çalıştırarak kontrol eder.
		E.6	Aracın motorunu kontrol etmek	E.6.1	Motoru çalıştırır.
				E.6.2	Motora hava dolana kadar rölantide belirli bir süre bekler.
				E.6.3	Motor çalıştırıldıktan sonra araçtan inerek yağ, su vb. maddelerin sızdırmazlık kontrolü yapar .
		E.7	Aracın ilk hareketinde son kontrolleri yapmak	E.7.1	Araç hareket etmeden validatöre hat tanımlamasını yapar; tabela bilgilerini girer.
				E.7.2	Hareket halinde frenleme yaparak fren sistemlerini kontrol eder.
				E.7.3	Validatöre hat tanımlamasını yapar.
				E.7.4	Hat başına/perona varış-kalkış saatlerine göre hareket eder.
				E.7.5	Programlanan sürüşe başlanmadan önce oto çıkış kilometresini oto kağıdına işler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Sürüş seyir işlemlerini gerçekleştirmek (devamı var)	F.1	Hat başına varsa yolcu alarak seyir yapmak	F.1.1	Belirlenen güzergahta varsa yolcu alarak emniyetli ve güvenli sürüşle hat başına varır.
		F.2	Hat başında sürüş öncesi hazırlıkları yapmak	F.2.1	Hat başında denetim memuru/amire bulunur ise oto kaydını yaptırır.
		F.3	Hat başı yolcu bindirmede gerekli kontrolleri yapmak	F.3.1	Hava şartları da dikkate alınarak, kalkış saatinden belirli bir süre önce otoyola yolcu almaya başlar.
				F.3.2	Belirli saatlerde (güvenlik personelinin çalışmadığı saatlerde) ,otoya binen yolcuların seyahat kartlarını kontrol eder.
		F.4	Sürüş esnasında göstergeleri kontrol etmek	F.4.1	Fren, şarj, hararet, yağ basıncı, hava basınç ve tüm ikaz lambalarını gözlemler.
				F.4.2	Hız göstergelerini kontrol ederek belirlenen hız limitini aşmaz.
				F.4.3	Sistem merkezinden (komuta kademe merkezi) gelen mesajlara riayet eder.
				F.4.4	Sürüş esnasında ısıtma ve soğutma sistemlerini kontrol ederek ihtiyaç dâhilinde çalıştırır.
		F.5	Trafik kurallarına uyarak güvenli ve emniyetli sürüş gerçekleştirmek	F.5.1	Yolcusunu alan şoför zamanında hareket eder.
				F.5.2	Seyir esnasında farların açık olduğunu kontrol eder.
				F.5.3	Trafik işaret, işaretçi, levhalarına uygun sürüş gerçekleştirir.
				F.5.4	Sefer esnasında alt yapı çalışmaları ve mücbir sebeplerden dolayı ilgili yetkiliyi bilgilendirerek güzergah dışına çıkar.
		F.6	Otomatik kapılara kumanda etmek	F.6.1	Otoyolu durakta durdurur
				F.6.2	Kapı kumanda butonuna basar
				F.6.3	Kapıların açılmasını göstergeden kontrol eder.
				F.6.4	Yolcu iniş-binişinden sonra kapı kapatma butonuna basar.
				F.6.5	Kapı açık ışıklı ikazını kontrol eder.(varsa kamera kontrolü yapar)

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Sürüş seyir işlemlerini gerçekleştirmek	F.7	Duraklarda yolcu indirme bindirme kurallarına uymak	F.7.1	Güzergahındaki duraklara uğrayarak yolcu inişini ve binişini sağlar.
				F.7.2	Yolcuların inmesi için açılacak kapıları ikaz düğmelerinden kontrol eder.
				F.7.3	Hareket halindeyken kapıları açmaz, kapılar kapanmadan hareket etmez.
				F.7.4	Yolcu biniş /inişlerini tüm kapılardan yapılmasını sağlar.
				F.7.5	Otoya binen yolcuların seyahat kartlarını kontrol eder. (belirli saatlerde)
				F.7.6	Duraklarda engellilerin iniş-binişine uygun şekilde yanaşma yapar.
		F.8	Sefer sonu/hat sonu kontroller yapmak	F.8.1	Sefer sonunda aracın içi kontrol edilir.
				F.8.2	Kayıp ve buluntu eşya tespit edilirse tutanak ile amire teslim eder.
				F.8.3	Park esnasında diğer araçların geçişine engel olmayacak şekilde park yapar.
				F.8.4	Aracın kapıları kapatılarak, el freni çekilerek otoyu emniyete alır.
				F.8.5	İlk ve son duraklarda otoyu çalışır konumda bırakmaz.
				F.8.6	Her sefer sonunda otonun dış kontrolünü yapar (Lastik, sızıntı, far, stop kontrol).
				F.8.7	Gerekli emniyet tedbirleri alınmadan otoyu terk etmez ve enerji şalterlerini kapatır.
		F.9	Sefer sonu/hat sonu gerekli evrakları tamamlamak	F.9.1	Hat sonunda görev kâğıdını ilgili yetkiliye onaylatır.
				F.9.2	Son sefer tamamlandıktan sonra belirlenen güzergâhtan varsa yolcu alarak emniyetli ve güvenli sürüşle garaja hareket eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Sürüş seyir sırasında oluşan arıza ve acil durumlarla ilgili görevleri yürütmek	G.1	Arıza durumunda ilgili bildirimleri yapmak	G.1.1	Arıza durumunda şoför otosunu mümkünse yol serbest kalacak şekilde kenara alır, el frenini çeker motoru durdurduktan sonra otoyu uygun vitese takar ve aracı güvenli bir konumda bırakarak yol emniyetini alır.
				G.1.2	İlgili yetkililere arıza yeri, istikametini vb. konusunda ayrıntılı bir şekilde bilgilendirme yapar.
				G.1.3	Yolcuları emniyetli ve güvenli bir şekilde başka otoyoya nakleder.
		G.2	Kaza durumunda ilgili bildirimleri yapmak	G.2.1	Kaza durumunda motoru durdurduktan sonra otoyu uygun vitese takar ve aracı güvenli bir konumda bırakarak yol emniyetini alır.
				G.2.2	Yaralamalı/ölümlü kazalarda oto yerinden hareket ettirilmez, gerekli uyarıcı işaretleri yerleştirir ve ilgili yetkili bilgilendirilir.
				G.2.3	Maddi hasarlı kazalarda yolcu tahliyesinden sonra gerekli işlemler yapılır ve oto garaja çekilir.
				G.2.4	Terör olayları, toplu gösteriler gibi şüpheli durumlarda oto durdurularak, yetkili bilgilendirilir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Sürüş sonrası işlemleri yapmak	H.1	Sürüş sonrası kontrolleri yapmak	H.1.1	Garaja girmeden otonun, cam, ısıtma/soğutma, iç aydınlatma sistemleri kontrol edilerek kapatılır.
				H.1.2	Giriş kilometresi, sürüş esnasında tespit edilen arızalar, hasarlar oto görev kâğıdına işlenir, trafik ekiplerince işleme tabi tutulan hasarlı durumlarda rapor tanzim edilir.
				H.1.3	Tespit edilen hasar/arıza araç görev kâğıdına yazılır ve yetkiliye teslim edilir.
				H.1.4	Oto önceden belirlenen park alanına bırakılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	I.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	I.1.1	Mesleki ve kişisel gelişim için araştırma faaliyetlerinde bulunur.
				I.1.2	Yeni teknolojileri ve gelişmeleri takip eder.
		I.2	Mesleki bilgi ve deneyimlerini paylaşmak	I.2.1	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.
				I.2.2	Mesleğine ait dokümanları birlikte çalıştığı kişilerle paylaşır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Otobüs
2. Oto Kağıdı (İş Emri)
3. Yangın Tüpü
4. Yangın Battaniyesi
5. İlk Yardım Çantası
6. Reflektör
7. Validatör
8. Araç Bilgisayarı
9. Öneri Formu
10. İdari Kimlik Kartı
11. İdari İş Elbisesi
12. GPS Cihazı (Uydu Takip Sistemi)
13. GPRS (Elektronik Veri Aktarım Sistemi)
14. İletişim Araçları
15. Akbil ve İstanbulkart Cihazı
16. Acil Durum Cam Kıracağı
17. Takoz

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Araç Kullanım Becerisi
2. GPS Cihazı Kullanım Bilgisi
3. Araç Bilgisayarı Kullanım Bilgisi
4. Araç Gereç Ekipman Bilgisi
5. Trafik Bilgisi
6. El Becerisi
7. Ergonomi Bilgisi
8. Hijyen Bilgisi
9. İletişim Bilgisi
10. İlk Yardım Bilgisi
11. İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgisi
12. İşyeri Çalışma Prosedür ve Talimatları Bilgisi
13. Mesleki Terimler Bilgisi
14. Organizasyon ve Ekip İçinde Çalışma Becerisi
15. Yangına Müdahale Teknikleri ve Yangın Söndürücülerinin Kullanımı Bilgisi
16. İleri Sürüş Teknikleri Becerisi
17. Yolcu ve Çevre Güvenliği Bilgisi
18. Ekonomik Araç Kullanma Bilgisi
19. Stresle Başa Çıkma ve Stres Yönetimi Bilgisi
20. Muhakeme Becerisi
21. Hız Mesafe Tahmin Becerisi
22. Uzun Süreli Dikkat Becerisi
23. Seçici Dikkat Becerisi
24. El Ayak Koordinasyon Becerisi
25. Kriz Yönetimi Bilgisi
26. Maddi Hasarlı ve Ölümlü Kaza Sonrası Hukuki Süreçle İlgili Bilgi
27. Güzel Konuşma ve Diksiyon Bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Bilgi ve tecrübesi dahilinde karar vermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. İşlemler sırasında oluşabilecek değişiklikler konusunda duyarlı olmak
8. İşletme kaynaklarının kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
9. İşyeri hiyerarşi ilişkisine uygun hareket etmek
10. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
11. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
12. Planlı ve düzenli çalışmak
13. Risk faktörleri konusunda duyarlı olmak
14. Sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
15. Talimat ve kılavuzlara harfiyen uymak
16. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
17. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
18. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
19. Yetkisinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri bilgilendirmek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Metrobüs Sürücüsü (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Dr. Nihat KARAİNCİ - Eğitim Müdürü, İETT
Önder ÖZMEN – Bilgisayar İşletmeni, İETT
Ali Can KESMEN – İstatistikçi, İETT
Erkan ALTINTAŞ – Bilgisayar İşletmeni, İETT
Muzaffer YAVUZ – Endüstri Mühendisi, İETT

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Tuncay İSKENDEROĞLU – İşletme Amiri, İETT
Yakup BIYIK – Hareket Amiri, İETT
Mehmet KARABÜBER – Şoför, İşletme Amir Vekili, İETT
İlhami KONYA – Metrobüs Şoförü, İETT
Ömer BOZİK - Metrobüs Şoförü, İETT
Uğur ÖZÇİFTÇİ - Metrobüs Şoförü, İETT
Kadri ÇALIŞKAN - Metrobüs Şoförü, İETT
Mazlum ÖZDEMİR - Metrobüs Şoförü, İETT
Ayhan ALTINKAYA - Metrobüs Şoförü, İETT
Mehmet KABARAN - Metrobüs Şoförü, İETT

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Devlet Personel Başkanlığı

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Hak-İş Konfederasyonu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)

Ankara Sanayi Odası (ASO)

Ankara Ticaret Odası (ATO)

İstanbul Ticaret Odası (İTO)

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)

Türkiye Elektrikli Vinç İmalatçıları Derneği (TEVİD)

Tüketici Hakları Derneği (THD)

Tüketici Yararına Araştırma Derneği (TÜYADER)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Müdürlüğü

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF)

Otomotiv Sanayi Derneği (OSD)

Tüm Belediye ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası (HİZMET-İŞ)

Mercedes-Benz Türk A.Ş.

Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği (TAYSAD)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Mustafa KARAŞAHİN,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Şeyhamit Ünal SARIBAŞ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı)
Aykut KARAKAVAK,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Sinan KUŞÇU,	Üye (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)
Edip TÜRKAY,	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Damla Ebru ESEN,	Üye (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı)
Burak ERDEM,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Mehmet KARABÜBER,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Hakan BEZGİNLİ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Nizamettin ATEŞ,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Dilek TORUN,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Firuzan SİLAHŞÖR,	Daire Başkanı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Fatma GÖKMEN,	Sektör Komitesi Temsilcisi (Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi, Başkan
Doç. Dr. Ömer AÇIKGÖZ	Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi, Başkan Vekili
Prof. Dr. Mahmut ÖZER	Yükseköğretim Kurulu Temsilcisi, Üye
Bendevi PALANDÖKEN	Meslek Kuruluşları Temsilcisi, Üye
Mustafa DEMİR	İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi, Üye
Dr. Osman YILDIZ	İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi, Üye